

רע"פ 3059/21 - בר ימין נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 3059/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: בר ימין

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק עפ"ג 37825-01-21 מיום 12.4.2021 שניתן על ידי כב' השופטת דנה מרשק מרום, כב' השופט העמית יורם צלקובניק וכב' השופט עידו דרויאן-גמליאל; בקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר על דרך של עבודות שירות

בשם המבקש: עו"ד מירב חסן

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ד' מרשק מרום, כב' השופט העמית י' צלקובניק וכב' השופט ע' דרויאן-גמליאל) מיום 12.4.2021 בעפ"ג 37825-01-21, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בנתניה (כב' סגנית הנשיאה ט' אוסטפלד-נאווי) בת"פ 14011-05-18, בו הושת על המבקש עונש של שמונה חודשי מאסר לריצוי על דרך של עבודות שירות.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע על פי הודאתו ב-5 עבירות סחר בסמים בצוותא לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) בשילוב סעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; וכן בעבירות החזקת סמים שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א), 7(ג) ו-10 לפקודה.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, קשר המבקש קשר עם אדם אחר (להלן: האחר) על מנת למכור ולהפיץ סמים מסוג קנאביס. אותו אחר פרסם את הסמים למכירה באמצעות יישומון ה"טלגראם", ותיאם עם משתמשים בו את כמות הסם, מחירו ומקום ההספקה. אז שלח האחר את פרטי הלקוחות למבקש, וזה יצר עמם קשר, הגיע למקום המפגש וביצע בפועל את העסקאות. המבקש קיבל שכר יומי של 500 ש"ח בעד ביצוע העסקאות. כתב האישום המתוקן מפרט חמש עסקאות אשר בוצעו במתווה זה בשנת 2018. בנוסף, מפרט כתב האישום כי המבקש החזיק ברכב סם מסוג קנאביס במשקל של 50 גרם, מחולק למנות. כן החזיק שקיות חלוקה, משקל וסכום כסף מזומן בסך 25,155 ש"ח.
3. על פי הסדר הטיעון, נשלח המבקש לקבלת תסקיר שירות מבחן. שירות המבחן התרשם כי סיכויי השיקום של המבקש טובים וכי קיימת חשיבות להמשך הליך שיקומו. שירות המבחן התייחס לנסיבות חייו הקשות והמורכבות של המבקש, וסבר כי ענישה על דרך של מאסר ואף בעבודות שירות עשויה לפגוע בשיקומו. בהתאם, המליץ להסתפק בהטלת צו של"צ ומאסר מותנה.
4. בגזר הדין, עמד בית משפט השלום על הצורך במלחמה בנגע הסם, ועל כי מדיניות הענישה בעבירות הסם הינה מחמירה ומעניקה משקל משמעותי לשיקולי הרתעה וגמול. עוד נתן דעתו על נסיבות ביצוע העבירה. בהתאם לכל זאת, קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם בגין כלל עסקאות הסחר נע בין 10 ו-20 חודשי מאסר, לצד מאסרים מותנים, קנס, פסילת רישיון נהיגה וכן חילוט תפוסים. ביחס לאישום שעניינו החזקת סמים וכלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, קבע בית משפט השלום מתחם של "מספר חודשי מאסר" ועד 12 חודשי מאסר בפועל.
- אולם, בית המשפט מצא כי בעניינו של המבקש, יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. זאת, לאור שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, השתלבות המבקש בהליך טיפולי, ניתוק הקשרים עם החברה השולית - ובשים לב לגילו הצעיר של המבקש, להיעדר עבר פלילי ולכך שהקים עסק מתפקד. עוד נתן בית המשפט דעתו על נסיבות חייו. בהתאם לכל זאת, מצא בית המשפט לגזור על המערער מאסר למשך 8 חודשים אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות, וכן מאסרים מותנים, צו פיקוח, פסילת רישיון מותנית וחילוט של סכום בן 15,155 ₪, וזאת בחריגה מהמתחם שנקבע.
5. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי, והערעור נדחה. בית משפט קמא מצא כי בית משפט השלום התחשב בכלל הנסיבות המקלות בעניינו של המבקש, ואף ניאות ללכת כברת דרך כלפיו. בהתאם, לא מצא בית המשפט המחוזי ממש בטענה כי גזר הדין חמור ולוקה בחוסר מידתיות קיצוני.
6. המבקש לא השלים עם פסק דין זה. מכאן הבקשה שלפני.

7. לטענת המבקש, בית משפט קמא לא נתן משקל ראוי לנסיבות חייו הקשות של המבקש ולהיותו אדם צעיר בראשית חייו. עוד נטען כי לא ניתן משקל לתהליך שיקומו המוצלח, ולכך שמאסר בדרך של עבודות שירות עתיד לפגוע בפרנסתו. לשיטת המבקש, סם הקנאביס בו סחר "נמנה עם הסמים הקלים ואינו מצוי במדרג חומרה גבוה".

8. בנוסף, טוען המבקש כי היה מקום לייחס משקל רב יותר לעובדה שהודה במיוחד לו וכן להתחשב בתחושת הבושה והחרטה שהוא חש. בהתאם לכל זאת, טוען המבקש כי היה מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן שלא להטיל עליו מאסר בפועל או מאסר בדרך של עבודות שירות. בהקשר זה, טוען המבקש כי החלטת הערכאות הקודמות לסטות מהמלצת תסקיר שירות המבחן להסתפק בצו של"צ, לא נומקה כראוי.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

10. רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינים של הצדדים, או במקרים חריגים, בהם מתעורר חשש לאי צדק מהותי או לעיוות דין מהותי (רע"פ 678/21 יהודה נ' מדינת ישראל(9.2.2021)). הבקשה שלפני אינה באה בגדרם של חריגים אלה.

11. למעשה, מתמקדת הבקשה בחומרת העונש שהושת על המבקש ביחס לנסיבות המקרה ולנסיבותיו האישיות. ככלל, עילה זו אינה מצדיקה מתן רשות ערעור, אלא במקרים חריגים בלבד בהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת והראויה בנסיבות דומות (ראו, למשל: רע"פ 513/21 יהושע נ' מדינת ישראל(4.3.2021)).

המבקש אינו טוען במפורש כי עונשו חורג ממדיניות הענישה המקובלת והראויה וממילא אין טענה זו יכולה לעמוד (ראו והשוו: 8695/19 פסו נ' מדינת ישראל(5.1.2020)). כך, גם לא מצאתי בפסיקת בתי המשפט המחוזיים אליה הפנה המבקש עילה המצדיקה מתן רשות ערעור, או הצבעה על כך שהעונש חורג ממדיניות הענישה המקובלת.

12. יוער, כי טענת המבקש כאילו ההחלטה שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן בענייניו לא נומקה כראוי - אין בה ממש. כידוע, המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט, אלא מהווה לו כלי עזר בהכרעתו (ראו, למשל: רע"פ 2335/21 פלוני נ' מדינת ישראל(11.4.2021)). בהתאם, ובפרט לאור התחשבותו הניכרת של בית משפט השלום במתואר בתסקירי שירות המבחן, לא מצאתי כי יש בטענה זו כדי להצדיק היעדרות לבקשה.

13. הרבה למעלה מן הצורך, יודגש, כי אין יסוד לטענת המבקש כאילו העובדה שסחר בסם מסוג קנאביס, מצדיקה כשלעצמה להקל בעונשו. זאת, שכן הפקודה "קובעת במפורש כי קנאביס הריהו "סם מסוכן" (שם, סעיף 1 והתוספת הראשונה). כך קבע המחוקק. קביעתו זו - היא הדין הנוהג והמחייב" (ע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל(4.2.2021)).

14. סוף דבר, הבקשה נדחית. ממילא, נדחית עמה הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, כ"ג באייר התשפ"א (5.5.2021).

ש ו פ ט
